

BIOVEEM en de praktijk

bedrijfstijlen deelnemers lopen uiteen

Bij de start van het BIOVEEM-project is gekozen voor bedrijven met sterk verschillende intensiteit en een grote regionale spreiding. Zes bedrijven liggen op zandgrond, één op klei, twee op klei-op-veen en één op veen. Er is bewust gekozen voor variatie en daarmee voor het verkennen van de mogelijkheden en minder voor representativiteit. Hoe beschrijven de deelnemers de eigen doelstelling?

Om de ontwikkeling van de bedrijven te volgen werd eerst in een gesprek met de veehouder een ontwikkelingsperspectief geschetst. Allereerst werd verwoord wat het doel is. Wat wil de ondernemer uiteindelijk bereiken? Om dit meer gestalte te geven werden drie vragen aan de ondernemers voorgelegd. De vraag naar de lange termijn visie: 'Hoe ziet uw bedrijf er over 15 jaar uit?' De middellange termijn: 'Wat wilt u over 5 jaar verwezenlijkt hebben?' en de vraag naar de korte termijn: 'Wat gaat u dit jaar doen?' Dit geeft een beeld, maar leidt nog niet tot direct handelen. Samen met de ondernemer worden deze ideeën zoveel mogelijk uitgewerkt in concrete handelingen op bedrijfsniveau. De veehouders verwoordden hun motto's in de volgende statements:

Ad van Schaik: 'Biologisch boeren is voor mij het realiseren van een ideaal. De uitdaging is om technische en economisch verantwoorde resultaten te behalen.'
Teunis Jacob en Nelie Slob: 'Voor mij is samenwerking naast praktisch ook inspirerend. Ik wil graag schoon produce-

ren met integratie van agrarisch natuurbeheer en agrotourisme.'

Jan Vrolijk: 'Ik ben op zoek naar een optimale bodemvruchtbaarheid en wil graag, door een structurele samenwerking met de akkerbouwer, bouwen aan een volledig biologische bedrijfsvoering.'

Toon van der Breemer en Evert van Doorn: 'We werken aan een zelfvoorzienend bedrijf, passend in het landschap, waar iedereen van mag genieten, met een meerwaarde door streekeigen kaasspecialiteiten.'

Jan Vis: 'Biologisch boeren is voor mij de relatie tussen bodem, planten, vee en zelfs de mens.'

Albert en Geja Hilbrands: 'Een goed renderen biologisch bedrijf is voor mij de uitdaging. Door mijn bedrijf open te stellen en samen te werken met Staatsbosbeheer, wil ik landbouw en natuur een plek in de maatschappij geven.'

Geert en Ria Bisschop: 'Het kon zo niet verder. Ik wil biologisch boeren met een gesloten bedrijf en laten zien dat het mogelijk is. Voor ruwvoer, krachtvoer en mest hebben we dit al bereikt.'

Dirk, Marco en Annie van Liere:

'Gangbare landbouw is niet te verenigen met de verantwoordelijkheid voor de heilheid van de schepping. We willen graag zelfvoorzienend zijn en proberen dit te bereiken door het verbeteren van grasland en het telen van voedergewassen.'

Durk Oosterhof: 'De conventionele landbouw gaat in mijn ogen verkeerd om met de bodem en het milieu. Ik vind het een uitdaging om het zelf anders te doen.'

Herman en Thea Lankhorst: 'Biologische landbouw vraagt andere vaardigheden en ik probeer binnen de mogelijkheden de grenzen binnen de biologische landbouw te verkennen.'

De bedrijfsgegevens van de deelnemende bedrijven.

jaar van omschakeling	1998	1993	1990	1994	1994	1998	1994	1989	1993	1998
grondsoort	veen	zand	klei op veen	klei op veen	zand	zavel	zand	zand	zand	zand
oppervlakte (ha)	26	36	60	60	35	41	48	47	50	31
grasland (ha)	26	25	44	52	35	26	29	37	42	31
beheersgrasland	0	0	16	8	0	11	7	0	0	0
snijmais	0	4	0	0	0	4	4	0	8	0
luzerne	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
graan	0	2	0	0	0	0	8	10*	0	0
quotum (ltr)	295.000	400.000	313.000	450.000	310.000	260.000	470.000	283.000	493.000	350.000
Quotum/ha	11.300	11.100	5.200	7.500	8.800	6.300	9.800	6.000	9.800	11.300
aantal koeien	40	60	60	80	45	35	60	50	65	40
kg meetmelk/koe (NRS)	7.600	6.500	6.300	7.500	7.900	7.500	7.400	5.400	7.700	10.000
ras	HF	MRIJ	MRIJ	HF	HF	HF	HF	SIM/HF	HF	HF
stalttype	ligbox	ligbox	heuvel	ligbox	ligbox	ligbox	ligbox	ligbox +potstal	ligbox	grupstal

* graan met beheersbeperking